

1. Namnet på produkten och företaget

Produktnamn **Fenol vattenfri**
Tillverkarens artikelnummer **131322**
Avsedd användning **Laboratoriekemikalier**
Gäller för artikelnummer **131322**

Tillverkare/Leverantör **Kontaktperson för vidare info I händelse av nödläge**
LabService AB Lars Eriksson
Förmansvägen 7 Telefon: 060 – 52 59 70
85753 SUNDSVALL Mobil: 070 – 627 77 00
E-post: lars@labservice.se

Telefon för nödsituationer:

I nödläge kontakta även giftinformationscentralen, larmnr 112.

2. Sammansättning/ämnenas klassificering

Ingående ämne	Koncentration	EG-nr	CAS-nr	Farosymbol	Riskfraser ¹
Fenol	100%	203-632-7	108-95-2	T C	23/24/25 34 48/20/21 68

¹För riskfrasernas betydelse, se avsnitt 16.

3. Farliga egenskaper

Klassificering

Giftigt vid inandning, hudkontakt och förtäring.
Frätande.

Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning, hudkontakt.
Möjlig risk för bestående hälsoskada

Hälsofara

Förtäring: illamående, magsmärtor, frätsår i mun och svalg. Förtäring av 1,5 g har förorsakat död. Långvarig exponering kan ge kronisk förgiftning.

Inandning: fenolångor kan förorsaka allvarlig lungskada. Kan ge huvudvärk, yrsel, förvrängning av hörselintryck.

Hudkontakt: hud, som påverkats, blir vit och uppluckrad. Ämnet kan ge nässelutslag (de Groot). Smärtor och sår kommer ofta senare. Kan även ge symptom som vid förtäring.

Ögon: fräter på ögonen och kan skada dessa allvarligt.

4. Första hjälpen

Inandning

Omedelbart ut i frisk luft. Exponerade med lindriga symtom från luftvägarna (sveda i mun, svalg och bröst, salivation, hostretning, lättare heshet och obehagskänsla i bröstet) kan avvakta, men de bör undvika kroppsansträngning. Uppsök sjukhus/läkare om symtomen tilltar eller inte ger med sig inom 24 timmar.

Hudkontakt

Skölj med rikliga mängder vatten. Förorenade kläder, skor och smycken avtages. Tvätta så snart som möjligt med lösningsmedlet makrogol 400 eller glycerol under minst 10 minuter.

Om dessa ämnen ej finns tillgängliga, tvätta noggrant med tvål och vatten.

Till läkare/sjukhus.

Ögon

Spola omgående och ihållande med mjuk vattenstråle och när så går med makrogol 400 ögonvatten 33% minst 15 minuter, därefter upprepade gånger och även under transport. Uppsök sjukhus/läkare!

Förtäring

Ge genast ett par glas mjölk eller vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande.

Framkalla ej kräkning.

Till läkare/sjukhus om mer än en obetydlig mängd svalts.

5. Åtgärder vid brand

Släck med pulver, koldioxid, alkoholresistent skum eller vatten i spridd stråle.

6. Åtgärder vid spill/oavsiktliga utsläpp

Hindra vätskan att rinna ned i arbetsgropar, källare och brunnar, ångor kan skapa explosiva eller frätande luftblandningar.

Sopa upp utspillt ämne men undvik att försaka damm. Flytta till säker plats. Rådfråga expertis.

Spola inte av vägen med vatten. Rådfråga expertis.

Om ämnet kommit ut i vattendrag, avloppsledning eller förorenat jord eller växtlighet ska räddningstjänsten underrättas.

7. Hantering och lagring

Arbeta vid punktutslug eller i dragskåp.

Arbetsplatsen ska ha nöddusch och möjligheter till ögonspolning (AFS 1999:7 9-10 §§)

Förvaras i väl tillslutet emballage, skyddat mot ljuspåverkan.

Tillståndspliktig kemisk produkt bör förvaras oåtkomligt för obehöriga (KIFS 1998:8 3 kap. 7§).

8. Begränsning av exponeringen/personliga skyddsåtgärder

Gränsvärden för exponering

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2000:3.

Ämne	Nivågränsvärde	Korttidsvärde	Takgränsvärde
Fenol	1 ppm		2 ppm
	Totalt: 4 mg/m ³		Totalt: 8 mg/m ³

Begränsning av exponering

Vid behov, använd ögonskydd, skyddshandskar och skyddskläder.

Rekommenderat andningsskydd

Gasfilter typ B + partikelfilter P3

Rekommenderade material till skyddshandskar och skyddskläder

Genomträngningstid > 8h

Viton, Saranex, Barricade, Chemrel, Responder, Viton/Butylgummi, Barriär (PE/PA/PE), Trellech HPS,

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Allmän information

Färglösa kristaller eller vit kristallin massa med genomträngande söt, "medicinsk" lukt. Blir röd- eller brunaktig vid kontakt med luft. Vattenlösliga.

Viktig information för hälsa, miljö och säkerhet

Kokpunkt/kokpunktsintervall	181,7 °C
Flampunkt	79.00 °C
Explosionsområde	1,4 - 9,5 %
Ångtryck	0,038 kPa
Relativ densitet	1058 kg/m ³
Löslighet i vatten	70000 mg/l
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	1,48
Ångdensitet	3,24

Övrig information

Smältpunkt/smältpunktsintervall	40,9 °C
Tändpunkt	595 °C
Brytningsindex	1,55
Dissociationskonstant	pKa = 9,9

10. Stabilitet och reaktivitet

Ämnet kan reagera kraftigt med oxidationsmedel.
Ämnet polymeriseras tillsammans med formaldehyd.
Ämnet reagerar med natriumnitrat och trifluorättiksyra.
Vid temperaturer över 100°C angrips lättmetaller, koppar, bly och zink.

11. Toxikologisk information

Fenol ger i första hand hud- och slemhinneirritation. Fenolångor liksom vattenlösningar av fenol upptas lätt genom huden (A&H 1984:33, A&H 1985:31). Ämnet är ett gift som skadar lever, njurar och påverkar centrala nervsystemet. Höga halter vid hudexponering kan leda till dödsfall. Upptaget i högsta klassen på dansk lista över neurotoxiska ämnen. Ämnet kan ändra klassificering till R 23/24/25 34 48/20/21/22 68 (DOC: ES/11a/2004; Working group under Directive 67/548/EEC).

Hälsofara

Förtäring: illamående, magsmärtor, frätsår i mun och svalg. Förtäring av 1,5 g har förorsakat död. Långvarig exponering kan ge kronisk förgiftning.

Inandning: fenolångor kan förorsaka allvarlig lungskada. Kan ge huvudvärk, yrsel, förvrängning av hörselintryck.

Hudkontakt: hud, som påverkats, blir vit och uppluckrad. Ämnet kan ge nässelutslag (de Groot). Smärtor och sår kommer ofta senare. Kan även ge symptom som vid förtäring.

Ögon: fräter på ögonen och kan skada dessa allvarligt.

Toxikologiska data från djurförsök

Förgiftning vid förtäring	LD ₅₀ råtta: 317 mg/kg kroppsvikt
Förgiftning vid hudkontakt	LD ₅₀ råtta: 670 mg/kg
	LD ₅₀ kanin: 630 mg/kg

Anmärkningar

Förgiftning vid inandning: råtta LC50 8 H >0,9 mg/l.
5 mg/72h är mycket irriterande i ögat på kanin (mod. Draize).
500 mg/24h är mycket irriterande på kaninhud (mod. Draize).
Cocarcinogen i djur.
Ämnet är inte hormonstörande

12. Ekotoxikologisk information

Akut toxicitet

LC₅₀ Fisk 96h: 11 - 12 mg/l Art: Oncorhynchus mykiss
EC₅₀ Daphnia 48h: 10,2-15,5 mg/l Art: D. magna

Persistens och nedbrytbarhet

85% bryts ned på 14 dygn OECD 301C

BOD5/COD: 1,68

Bioackumulering

Log P_{ow}: 1,48

BCF: 1,7 - 39

Anmärkningar

Ceriodaphnia dubia EC50 3,1 mg/l/48h.
Grönalg, Selenastrum capricornutum EC50 96h 150 mg/l.
BOD 85% (MITI).

13. Avfallshantering

Avfall

Löses i aceton och bränns i förbränningsanläggning. Små mängder löses i utspädd NaOH och spolas ned i avlopp i dragskåp med mycket vatten.

Farligt Avfall

Avfall innehållande mer än 1 % av detta ämne är farligt avfall med egenskap H11.

Förslag till EWC-koder för farligt avfall

07 04 01; Tvättvatten och vattenbaserad moderlut från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska växt- och träsdyddsprodukter samt andra biocider.

07 04 04; Tvättvätskor och moderlutar från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska växt- och träsdyddsprodukter samt andra biocider.

07 04 08; Destillations- och reaktionsrester från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska växt- och träsdyddsprodukter samt andra biocider.

07 04 10; Filterkakor, förbrukade absorbermedel från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska växt- och träsdyddsprodukter samt andra biocider.

07 04 11; Slam från avloppsbehandling av organiska växt- och träsdyddsprodukter samt andra biocider som innehåller farliga ämnen

14. Transportinformation

UN-nummer 1671
ADR-Klass 6.1
RID-Klass 6.1
ICAO-Klass 6.1
IMDG-Klass 6.1
Faronummer 60
Förpackningsgrupp II
Transportbenämning FENOL, FAST

Proper shipping name

Phenol, solid

15. Gällande bestämmelser

Symboler/Märkning

Riskfraser

23/24/25 34 48/20/21 68

Giftigt vid inandning, hudkontakt och förtäring.

Frätande.

Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning, hudkontakt.

Möjlig risk för bestående hälsoskada

Skyddsfraser

(1/2) 24/25 26 28 36/37/39 45

(Förvaras i låst utrymme och oåtkomligt för barn.)

Undvik kontakt med huden och ögonen.

Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.

Vid kontakt med huden tvätta genast med mycket... (anges av den som släpper ut produkten på marknaden).

Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd.

Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.

Övriga bestämmelser

Arbetsmiljö

Framställning av fenoplast, genom reaktion mellan fenol och aldehyd, omfattas av härdplastföreskriften AFS 2005:18

Innan någon börjar arbeta med härdplast ska denne genomgå en läkarundersökning omfattande anamnes och klinisk undersökning (AFS 2005:6 32-35 §§)

Det är med vissa undantag förbjudet för minderåriga att arbeta med detta ämne (AFS 1996:1 5§ och bil. 1:13a).

Om detta ämne ska hanteras i ett tryckkärl, så ska objektsgrupp för tryckkärl enligt 2 kap 1 § AFS 1999:6 väljas under beteckning F.

En riskbedömning ska göras och lämpliga åtgärder vidtas för att förhindra att gravida och ammande arbetstagare utsätts för ämne som kan tas upp genom huden. (AFS 1994:32 2§ bilaga A3).

Begränsning av allvarliga kemikalieolyckor

Kravnivåer för giftiga ämnen finns i Förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:382 och AFS 2005:19). Lägre nivån är 50 ton och den högre är 200 ton.

Miljöskydd

Anläggning för tillverkning av rengöringsmedel, hygien- eller kroppsvårdsprodukter, där tillverkningen omfattar enbart fysikaliska processer, för en produktion av mer än 1 000 ton per år fordrar tillstånd av Länsstyrelsen.

Anläggning för tillverkning av rengöringsmedel, hygien- eller kroppsvårdsprodukter, där tillverkningen omfattar enbart fysikaliska processer, för en produktion av mer än 1 ton men högst 1 000 ton per år skall anmälas till kommunal nämnd för miljö- och hälsoskyddsfrågor (SFS 1998:899 24.5-2 och 24.5-3)

Kvalitetskrav för badvatten tillåter högst 0,05 mg fenol/l, riktvärde 0,0005 mg/l (SNFS 1996:6 bilaga 2).

Ämnet får inte släppas ut så att det kan skada grundvattnet (SNFS 1996:11 Bil. F2.2).
Tillståndspliktiga verksamheter med utsläpp av mer än 1 kg fenol/år (till luft/vatten eller med produkt/avfall) ska lämna in en emissionsdeklaration med miljörapporten (NFS 2000:13 bil 2).
För tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter omfattande mer än 200 ton av detta ämne ska bli a koden SewK02 för giftiga ämnen, anges i miljörapporten (NFS 2000:13 bil 1 avsnitt 2).
Utsläpp av mer än — (kg/år) till luften, 20 (kg/år) till vatten eller 20 (kg/år) till mark, skall anmälas till europeiskt register över utsläpp och överföringar av föroreningar. (EG 166/2006 BILAGA II:71)
För mark förorenad med detta ämne har Naturvårdsverket fastställt ett riktvärde (SN rapport 4918).

Produktkontroll

Avfall innehållande ämnet får endast exporteras till länder inom OECD. Upptaget på bilaga 3 i EEG 259/93 'Gul' (SFS 1995:701 5§).

Ämnet är upptaget i Kemikalieinspektionens föreskrift om klassificering och märkning (KIFS 2005:5).

Ämnet står på EU:s första prioriteringslista och kan i framtiden bli föremål för skärpta regler (EEG 793/93).

Ämnet, eller en ämnesgrupp som ämnet tillhör, finns med EWC kod i bilaga 2 till avfallsförordningen (SFS 2001:1063).

Detta är en särskilt farlig kemisk produkt, varför det fodras tillstånd från länsstyrelsen för att bedriva:

- yrkesmässig överlåtelse,
- annan än yrkesmässig import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen
- annan än yrkesmässig användning. (SFS 1998:941 14 - 21 §§).

För försäljning och förvaring av vissa flyktiga lösningsmedel finns specialregler (SFS 1977:994).

Existerande verksamt ämnen i biocidprodukt för vilket inget godkännande finns EG 2032/2003 Bilaga III

16. Övrig information

Riskfraser

23/24/25 34 48/20/21 68

Giftigt vid inandning, hudkontakt och förtäring.

Frätande.

Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning, hudkontakt.

Möjlig risk för bestående hälsoskada

Källor till informationen i underlaget för säkerhetsdatabladet

- Registry of Toxic Effects Chemical Substances; RTECS-nr SJ3325000
- Plast- och Kemiföretagens skyddsblad nr 38
- Plast- och Kemiföretagens miljöskyddsblad nr 38
- Svenska Brandskyddsföreningens farligt gods; kort nr 8
- Svensk Standard SS 421 08 20 bilaga C; ämne nr 148
- Roth: Wassergefährdenden Stoffe. Ecomed P
- Rippen: Handbuh Umwelt-Chemikalien. Ecomed
- Arbete och Hälsa. Arbetslivsinstitutets vetenskapliga skriftserie; år/nr 1984:33 1985:31
- FFA: Guide för val av kemskyddsmaterial. ASTM-klass = nr: 316
- National Fire Protection Association 325; PC-325-94
- Svenska Elektriska Kommissionen. Handbok 426 154
- Sundströms filterguide 1987 2000
- Auer Technikum, Ausgabe 12. Stoff no: 2535
- Sunset Project (KemI 12/95). Sidhänvisning: 741
- Biodegradation and Bioaccumulation Data of Existing Chemicals Based on the CSCL of Japan. Ministry of International Trade and Industry, Japan, 1992. s3-46
- Risk line, Kemikalieinspektionen.
- Kartotek for kjemiske stoffer. Kort nr: 472
- "Farmaceutiska specialiteter" Läkemedelsindustrins gemensamma läkemedelsförteckning. LINFO C05BB05
- Principer och metoder för provtagning och analys av ämnen på listan över hygieniska gränsvärden.

A&H 2000:23

- Anton de Groot. Patch Testing (for 2800 Allergens). Elsevier 1986
- Council Directive 76/548/EEC - last ATP no: 29
- Acros Organics 98/99 Catalogue no: 41717
- Accord Européen Relatif au Transport International des Marchandises Dangereuses par Route (ADR)
- IMO: International Maritime Dangerous Goods-code (IMDG)
- International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals inBulk.
- The Nordic Substance Database
- The Merck Chemical Database. Chemdat. 100200
- IUCLID; The International Uniform Chemical Database, year 2000 edition
- ICN Pharmaceuticals Catalogue no: 194011
- Krister Forsberg, S.Z. Mansdorf, Quick Selection Guide to Chemical Protective Clothing, IV, Wiley Interscience, 2003 316
- Alfa Aesar, Catalog no : A15760
- Bretherick's Handbook of Reactive Chemical Hazards, 6:ed. nr: 2330
- ATLA, vol. 24, s. 284, 1996
- Dräger-Tube Handbook (11th ed., 1997)
- Kemikalier i textilier. Kemikalieinspektionens rapport 2/97
- Harald Ottertun: Miljöbelastande ämnen i verkstadskemikalier. IVF-skrift 96834
- Danish guidance inventory of organic solvents (Add. 3.4.1 to Danish NWEA document no. 3.1.0.2, december 1996)
- Kemiska risker. En handbok om ämnena i AFS 1993:9 hygieniska gränsvärden. Arbetarskyddstyrelsens böcker. 1993.